

Sīks *RRSA* apraksts

Kādi apstākļi un veiktās darbības visvairāk veicinājušas pasākuma izdošanos?

Lai kļūtu par skolu, kurā ievēro tiesības, ir jāpārvērtē skolas ētoss un prakse, lai pārliecinātos, ka tos caurvij ANO Konvencijas par bērna tiesībām principi. Skolas, kuru darbinieki spēj efektīvi izpildīt mūsu norādījumus, apmeklē mūsu apmācības kursus un izmanto mūsu plašo *UNICEF* Apvienotās Karalistes komitejas mācību resursu plašo klāstu, veiksmīgāk virzās uz mērķi kļūt par skolu, kurā ievēro tiesības.

Kuras ieinteresētās personas bija iesaistītas vajadzību noteikšanā un pasākuma plānošanā un strukturēšanā?

Lai skola sekmīgi izpildītu Tiesības ievērojošas skolas balvas (*RRSA*) kritērijus, visai skolas kopienai — darbiniekiem un skolēniem, vecākiem un pārvaldniekiem — jāpiedalās un jāatbalsta skolas _____ vārienīgie _____ mērķi.

Kas iesaistījās pasākuma īstenošanā?

Ir ārkārtīgi svarīgi, lai visa skolas kopiena, jo īpaši direktors un augstākā līmeņa vadības darbinieku grupa, apņēmīgi iesaistītos Tiesības ievērojošu skolu balvas iegūšanā.

Kas ir galvenais atbildīgais par īstenošanu?

Direktors un augstākā līmeņa vadītāji.

Kādu atbalstu saņem dažādie cilvēki, kas ir iesaistīti īstenošanā (piem., vai viņi tiek īpaši apmācīti)?

Tiek sniegts atbalsts *RRSA* vadītājiem un nodrošināts, ka tiem ir gan laiks, gan resursi, kas nepieciešami, lai īstenotu praksi, kurā ievēro tiesības, cita starpā vadītāji apmeklē *RRSA* apmācību un pēc tam šo apmācību nodrošina citiem darbiniekiem.

Kādi šķēršļi radās pasākuma ieviešanā? Kā tos novērsa?
Atbildības par programmu uzticēšana kādam pieredzējušam skolotājam vai vislabāk — operatīvajam _____ vadītājam.

Ko pārrauga?

Balvai ir trīs līmeņi: saistību atzišana (ROC), 1. līmenis, 2. līmenis. Lai sasniegtu 2. līmeni, kas ir UNICEF Apvienotās Karalistes komitejas piešķirtā augstākā balva, var pāriet trīs līdz četri gadi. 1. un 2. līmeņa balvas ir derīgas trīs gadus, pēc tam skolas jānovērtē no jauna.

Kas un kā pārrauga?

Mums ir profesionālu konsultantu grupa, kas atrodas dažādās Apvienotās Karalistes vietās un cieši sadarbojas ar skolām, sniedzot atbalstu, nodrošinot apmācību un veicot novērtēšanu. Grupas dalībniekiem ir plaša pieredze darbā ar izglītības nozari, un tā cita starpā gūta, pildot augstākā līmeņa vadītāju pienākumus skolās. Mēs arī sadarbojamies ar akreditētiem novērtētājiem un instruktoriem, lai nodrošinātu plašu atbalsta klāstu visām mūsu skolām visā Apvienotajā Karalistē.

Vai ir plānoti vēl kādi izvērtējumi, un kad būs pieejami to rezultāti?

2016. gadā sāka gatavot pārbaudes ziņojumu, kurā izvērtēts, kādās jomās ir atstāts īpašs iespāids. Rezultāti būs pieejami vēlāk.

Kāda ir pasākuma ietekme?

Neatkarīgi pētījumi un skolu atsauksmes liecina, ka balva atstājusi spēcīgu iespaidu uz bērniem un jauniešiem, kā arī skolu kopumā. Ja ANO Konvencijas par bērna tiesībām (CRC) principus un vērtības ievieš un pastiprina visā skolas dzīvē, labumu gūst bērni un paplašinātā skolas kopiena. Tika izvērtēta 31 tiesības ievērojoša skola Anglijā un šo skolu ietekme uz bērnu labjutību un sasniegumiem (*Sebba and Robinson, 2010*). Izvērtējumā tika rasti pierādījumi tam, ka divās trešdaļās pārbaudīto skolu ir uzlabojusies mācīšanās, tostarp apmeklējums un sekmīgums, kā rezultātā samazinājies izglītības priekšlaicīgas pamešanas līmenis. Konstatējumi tika gūti, laikā no 2007. gada līdz 2010. gadam ik gadu apmeklējot 12 skolas 5 pašvaldību teritorijās un 2010. gada sākumā 1 reizi apmeklējot vēl 19 skolas vēl 10 pašvaldību teritorijās. Pierādījumi tika vākti aptaujās, diskusijās ar skolēniem, no apmeklētāju komentāru veidlapām, skolēnu darbā, diskusijās ar darbiniekiem, novērojumos un novērtējumos. Izvērtējumā tika atklāts, ka vairumam tiesības ievērojošo skolu ir liela ietekme uz mācīšanos un labjutību, tostarp tika atklāti šādi būtiski elementi:

- 2007.–2010. gadā 8 no 14 skolām, kurās vairāk nekā 20 % bērnu bija tiesīgi uz bezmaksas maltītēm skolā, uzlabojās sekmīgums, 7 skolās uzlabojās apmeklējums, bet 6 skolās samazinājās izslēgto skolēnu skaits. Trīs no četrām skolām, kurās vairāk nekā 50 % bērnu bija tiesīgi uz bezmaksas maltītēm skolā, uzlabojās apmeklējums un sekmīgums un samazinājās uz laiku izslēgto skolēnu skaits;

- ir pierādījumi, ka divās trešdaļās izvērtēto skolu ir uzlabojies apmeklējums un sekmīgums. Tas ir panākts, radot klasē tādu gaisotni, kas sekmē mācīšanos;
- tika konstatēts, ka bērniem, darbiniekiem, skolu pārvaldniekiem un dažiem vecākiem ir padziļināta izpratne par *UNCRC*, kā par to liecina “būtiskas pārmaiņas attieksmē” pret sociālo iekļautību un daudzveidību “un ar tām saistītajā rīcībā”;
- attiecības skolēnu un darbinieku vidū un starp skolēniem un darbiniekiem bija ļoti pozitīvas. Bija skaidri redzams, ka tie ieklausās cits citā un ka to starpā valda cieņa un empātija, un nebija nekādas vai gandrīz nekādas aizskaršanas un kliegšanas;
- skolēni apgalvoja, ka viņiem ir iespējas izteikt savu viedokli, viņi cienīja vidi un citu tiesības;
- bērni aktīvi piedalījās skolas lēmumu pieņemšanā;
- pieaugušie un jaunieši piekrita, ka pozitīvās, tiesības ievērojošās attiecības klasēs rada mācīšanos veicinošu gaisotni;
- gandrīz divās trešdaļās no 31 skolas 2007.–2010. gada laikā uzlabojās sekmīgums, un gandrīz pusei skolu palielinājās kontekstuālās pievienotās vērtības rādītājs, lai gan šā rādītāja tipiskās izmaiņas pa gadiem sarežģī interpretāciju;
- no 26 skolām, par kurām bija pieejami dati, 13 skolās uz laiku izslēgto skolēnu skaits samazinājās, bet vēl 3 skolās stabilizējās. Piecās skolās visā minētajā periodā neviens skolēns netika izslēgts uz noteiktu laiku;
- skolu vadītāji izmantoja šo satvaru, lai saskaņotu pastāvošās iniciatīvas, piemēram, pilsonības iniciatīvu, Sociālās, emocionālās un afektīvās mācīšanās (*SEAL*) iniciatīvu, iniciatīvu “Veselīgas skolas” un iniciatīvu “Ekoskolas”.

Sīkāka informācija (tīmekļa vietne, kontaktpersonas e-pasts, informācija par organizāciju)
Ar *RRSA* galveno komandu var sazināties pa e-pastu rrsa@unicef.co.uk.

Attiecīgi dokumenti, fotogrāfijas vai video

Apvienotās Karalistes *RRSA* galīgais izvērtējuma ziņojums: https://www.unicef.org.uk/rights-respecting-schools/wp-content/uploads/sites/4/2014/12/RRSA_Evaluation_Report.pdf

Pasaules Izglītības inovāciju samita (*WISE*) ziņojums “Learning and Well-being: An Agenda for Change” (“Mācīšanās un labjutība: pārmaiņu programma”): https://www.wise-qatar.org/sites/default/files/asset/document/wise-research-5-eispptu-11_17.pdf Apvienotās Karalistes tīmekļa vietne ar balvas aprakstu, materiāliem un Globālā mācīšanās tīkla (*GLP*) tīkla aprakstu: <https://www.unicef.org.uk/rights-respecting-schools/about-the-award/the-rrsa/>

2016. gada ietekmes ziņojums par Tiesības ievērojošo skolu balvu (*RRSA UK*):

<https://www.unicef.org.uk/rights-respecting-schools/wp-content/uploads/sites/4/2016/08/Impact-Report.pdf>